

Terentii Andria in graecum conversa.

PARS PRIOR.

Act. I — III.

F. V. Car. Schmidtio S.

Quam saepe tui meminerim, non ignoras; quod ut tibi non solis epistolis significem, mitto tibi hoc opusculum tuo studiorum genere junctissimum, ad quod scribendum hac ratione inductus sum.

Cum ad me ordo scriptionem aliquam programmati q. v. adjiciendi pervenisset, quam potissimum rem eligerem diu mecum consideravi. Inchoatam nuper de Plutarcho disputationem quominus absolverem, librorum inopia, qua hic laboramus, sum impeditus. Ad Pelasgos vel epitheta Homeri vel notionem fati Sophocliam, quae argumenta saepissime tractantur, quoniam jam summi viri, quos tu quoque admiraris, in iis elaborarunt, ne aspirare quidem audebam. Incidi tandem in eam quaestionem, quam Bernhardus V. Cl. in judicando Terentio proposuit. Comparatis binis Menandri et Afri locis, quibus Afer exemplar graecum non lepide sane exornavit, dimidiatum Menandrum maxime dicendi genere inferiorem Attico fuisse statuit. Quod quidem iudicium Aristarchi germanici quanquam universe nemo impugnabit, tamen Andriam Terentii, quae vere attica sanitate dictionis mihi semper placuerat, cum reliquiis Menandri Andriae et Perinthiae conferre operae pretium visum est.

Verum, quales essent illae reliquiae, ipse saepissime mecum deplorasti: innumerabiles sententiae, nihil fere ex quo scenarum contextum dispici liceat. Quid igitur, praesertim cum Ritschelii, Grauertii, C. Fr. Hermannii, al. libros de ea re scriptos adire hic non liceret, supererat quam ut, latinam fabulam in graecum convertendo, ipsa menandriae dictionis vestigia quam accuratissime premere tentarem? Id per tres actus feci atque apparuit, facillime et quasi sua sponte et verba et numeros Terentii in graecam formam redire. Unde in hac quidem fabula, quae inter primos ingenii ejus fructus est, ab Afro exemplar atticum minus exornatum quam simpliciter (plerumque certe) in latinum esse conversum, posse concludi videtur. — Velut versus Ter. (I, 1, 1)

„Vos istaec intro auferte: abite. Sosia“

nonne refert graecum:

ἡμεῖς μὲν εἴσω ταῦτα φέρετε. Σωσία?

vel (v. 24) „Nam is postquam excessit ex ephebis, Sosia“ nonne est: *ἐξ οὗ ξέβη γὰρ ἐξ ἐφήβων, Σωσία?* vel (v. 30) „[equos] alere aut canes ad venandum, aut ad philosophos“

ἵππων ἐρῶντες ἢ κυνῶν ἢ φιλοσόφων?

Sed paene ipsum opusculum in epistolam inclusi. Perlegas quaeso, quae tui memor scripsi, mihi quae tu, homo ἀπαικώτατος, ea de re sentias, scribe. Vale.

(Numeri sunt Bentlejani.)

Act I. Sc. 1.

Σίμων, Σωσίας.

Σίμ. Ὑμεῖς μὲν εἴσω ταῦτα φέρετε Σωσία,
Σὺ δ' ἐνθαδὶ πύμεινον, ὡς τί μου κλήης.

Σωσ. Οἶδ', οἶδα τούτων φρονιεῖς! Σίμ. Ἀμαρτάνεις.

Σωσ. Τί δ' ἔστι; προσδεῖ τῆς ἐμῆς εὐτεχνίας;

5 Σίμ. Οὗτοι τέχνης νῦν, Σωσία, τῆς σῆς με δεῖ:

Ἀρετὰς γὰρ ἄλλας οἶδ' ἔχειν σε κρείσσονας

Σιγηλὸς εἶ καὶ πιστός. Σωσ. Ἄγνοῶ, τί φῆς.

Σίμ. Ὠνητὸς ἐξ οὗ τόνδ' ἐς οἶκον εἰσέβης,

Οἶσθ' ὡς δίκαιος ἤπιός τε δεσπότης

10 Ἐφην ἐγὼ, καὶ μὴν σ' ἔθιγ' ἐλευθέρον,

Πίσιν τε τὴν σὴν κἀρεῖα ἄλλας ἰδών

Τί δ' ἀντιδοίη δεσπότης σοι μεῖζον ἄν;

Σωσ. Οὐκ ἐπιλέλησμαι. Σίμ. Κοῦδὲν ἠλλαγμαί τρόπον.

Σωσ. Εἶ τι κεχάρισμαι νῦν τ' ἀρέσκω σοι, Σίμων,

15 Χαίρω μάλιστα θ' ὁμολογῶ τέ σοι χάριν.

Ἄλλ' ἐν μ' ἀπάγχει τοῦτο, μέμφεσθαι δοκεῖς

Ἐυεργέτημα πᾶν με μιμνήσκων τὸ σόν.

Ἄλλ' εἰπέ συνελὼν μᾶλλον ἔσθ', ὃ δρᾶν με χρεῖ;

Σίμ. Ἐρῶ. Τὸ πρῶτον τοῦτ' ἄκουε, Σωσία

Οὐκ ἔσι' ἀληθῶς, ὡς δοκεῖς, ὀδὶ γάμος.

20 Σωσ. Τί οὖν προφασίζῃ; Σίμ. Πάντα σοι δηλώσομαι

Υἱοῦ δὲ γνώμην καὶ βίον τοῦμοῦ τὸ πρὶν

Ἄκουε, πρὸς δ' ἂ δρᾶν σέ, Σωσία, θέλω.

Ἐξ οὗ ἔξέβη γὰρ ἐξ ἐφήβων Πάμφιλος

Καὶ πρῶτον ἐξῆν πάντ' ἐλευθέρω βιοῦν

25 (Πῶς γὰρ τὸ πρόσθεν τις ἂν ἴδοι, τίς ἦν ὁ νοῦς,

Καὶ παιδαγωγοῖς καὶ φόβοις ὑπάρχου;))

Σωσ. Ὁρθῶς λέγεις. Σίμ. ἂ δρῶσι πάντες οἱ νέοι,

Ψυχὴν διδόντες εἰς προθυμίαν τινα,

Ἴππων ἐρῶντες ἢ κυνῶν ἢ φιλοσόφων,

30 Ἐσπευδεν οὐδὲν ἐκμέτρως γε Πάμφιλος

Τούτων, πρόθυμος εἰς ἅπαντα μετρίως.

- Ὄσοθ' ἠδόμην ἔγωγε. Σωσ. Καὶ δίκαι' ἔδρας
 Οὐδέν γὰρ οἶμαι λῶον ἢ μὴ σπεῦδ' ἄγαν.
- Σίμ.** Οὕτως μὲν ἔζη πᾶσιν εὐκόλος φίλος 35
 Οἷσ' ἴσι συνῶν ἐτύχχανε, φιλοφρονούμενος,
 Πρόθυμος εἰς ἅ' πρακτικόν, ἐνοχλῶν οὐδενί,
 Ἐκὼν δ' ὑπεύκτων τοῖς φίλοις ὡς ἔρασι τῶν
 Ἐπαινον ἀφ' ὀνόματι εἶπε καὶ φίλους.
- Σωσ.** Σοφός γ' ἐκεῖνος ὡς γὰρ ἦδε ζῆ πόλις, 40
 Ἐπηρετεῖν χρεὴ, μὴ διορθοῦν τοὺς φίλους.
- Σίμ.** Γυνή μὲν οὖν τις ἦλθεν, Ἀνδρία γένος,
 Εἰς οἶκον τόνδε γείτον' — ἔτη τρί' ἔστι νῦν —
 Πένης τε καὶ λειψοθεῖσα πρὸς τῶν ξυγγενῶν,
 Νεότητι καὶ τὸ κάλλος ἐκπρεπεσιάνη. 45
- Σωσ.** Ὡς τήνδ' ἔδεισα, μή τι βλάβη Πάμφιλον!
- Σίμ.** Πρωτόν μὲν ἀγνώως ἦγε καὶ φειδωλία,
 Καλῶς ὑφῶσα καὶ νήθουσα, τὸν βίον
 Ὡς δ' ἦλθεν εἰς ἐρῶν τις, εἴτ' ἄλλος φίλος,
 Χρυσὸν προτείνων (οὐχ ἅπαντες, Σωσία,
 Τὰς ἡδονὰς δι' τῶν πόνων προκρίνομεν;) 50
 Ἦκουσ' ἐρασιῶν τῶνδε, κῆρα ταῦτ' ἔδρα.
 Οἱ γ' οὖν τότε εἶχον τὴν γυναῖκα, Πάμφιλον
 Ἐτυχον ἄγοντες ὡς ἐκείνην σὺν σφισιν.
 Ἐγὼ δ' ἀκούσας τοῦτο νῦν ἤλωξ', ἔφην, 55
 Καὶ τοὺς ἐκείνων οἰκτίας ἄμ' ἡμέρα
 Ἐμενον ἰόντας ἐνθαδὶ κἀνθένδε πως,
 Οὔτως ἐρωτῶν χθες τίς εἶχε Χρυσίδα;
 (Χρυσὶς ἐκαλεῖτο). Σωσ. Τοῦνομ' οἶδα. Σίμ. Κλεινίαν
 Ἦ Φαιδρὸν ἔλεγον αἰὲν ἢ Νικήρατον, 60
 Τοὺς τρεῖς ἐρωτίας ἄμα. Τί δ' οὐμὸς; ἠρόμην.
 Τί; συμβολὴν ἔδωκε, συνδειπνῶν. Ἐγὼ
 Ἦσθην ἀκούων, ἠρόμην πάλιν τότε,
 Αἰὲ δ' ἔλεγον μοι Χρυσίδος γ' οὐχ οἱ μέλει. 65
 Ἦδη δὲ πίστεως ἐλπίδος τ' ἔφην πλέως,
 Ὡς σῶφρον' εἶχον νῦν ὅς γὰρ συμβιωῖ
 Τοιοῖσδ' εἰαίροις, αὐτὸς ἐγκρατῆς μένων,
 Οἷακα τῆς ζωῆς ἂν οὐτις εὐ στρέφοι.
 Κοῦκ ἦν ἐπαινῶν μόνος ἐγὼ τὸν Πάμφιλον
 Εὐδαιμόνιζον τότε με πάντες οἱ φίλοι 70
 Υἱοῦ τοιοῦτου, σωφρονεσιάνου φύσιν.
 Τί πολλά; Ταῦτ' ἤκουσεν ὡς Χρέμης αἰεῖ,

- Αὐτὸς προσήλθε Παμφίλῳ θ' ὑπέσχετο
 Μόνην θύγατρα τὴν ἑαυτοῦ πλουσίαν.
- 75 Ἐδέξάμην, καὶ τήνδ' ἔθηκα τῷ γάμῳ
 Τὴν ἡμέραν. Σωσ. Τί ἐμπεπόδιεν οὖν; Σίμ. Ἐρῶ.
 Ἐν ταῖσδε Χρυσίς ἡμέραις ταῖς ὑσιάταις
 Ἀπέθανεν. Σωσ. Εὐ ποιούσα, νῆ πάντας θεούς
 Ἀνέπνευσ' ἔδειςσα, μή τι Πάμφιλον κακοῖ.
- 80 Σίμ. Σὺν τοῖς ἔρασιαῖς οὐμὸς ἔλθε πολλάκις
 Τότ' ἐς τὸν οἶκον, ἐπιμελούμενος τάφου,
 Ἐσθ' ὅτε δακρῦων. Ἡδόμην ὁρῶν τάδε,
 Οὕτως νοῶν βραχὺν γὰρ οὗτος συμβιοῦς
 Τὸν χρόνον ἐκείνη μεγάλα λυπεῖται πάθει.
- 85 Τί ἔδρασ' ἔρασθεις ἄν; τί μὲ δράσει ποτέ;
 Οὕτως τὸ γενναῖον τε τοῦμοῦ Παμφίλου
 Καὶ τὸ προσήγνῆς καὶ γίλιον ἐπήνεσα
 Τί πολλὰ; καὶ τὸς πρὸς τὸ κῆδος ἢ ἐγὼ,
 Οὐπώποτ' οὐδὲν προσδοκῶν. Σωσ. Τί ἦν; Σίμ. Ἐρῶ.
- 90 Προῦβη τὸ κῆδος ἐπομένων ἡμῶν. Ὅρῶ
 Ἐν ταῖς γυναιξὶ παρθένον τύχη τινά,
 Εὐμορφον. Σωσ. Ὡς ἔδοξε. Σίμ. Πρὸς δὲ σώφρονα
 Καλὴν τε πρόσωπον, ὥστ' ἔλαμψε παντελῶς.
 Ἐγὼ δὲ, κοπιομένην τε τήνδ' ἰδὼν ἄμα
- 95 Μάλιστα πασῶν κάκρωπεσιάτην φύσιν
 Ἐλευθέριον τε κάλλος, ἦεν πλησίον
 Καὶ τὰς ἀκολούθους ἠρόμην, τίς ἦν γυνή.
 Χρυσίδος ἀδελφὴν εἶπον. Ἀντίκ' ἐκπλαγεῖς
 Ἦιδειν, τίς ἔλεος, ποῖά τ' ἦν τὰ δάκρυα.
- 100 Σωσ. Ὡς τᾶλλ' ἔδειςσα! Σίμ. Πάντες οὖν προβαίνομεν
 Οἱ κηθόμενοι καὶ τῷ τάφῳ προσήλθομεν
 Ἡ πυρκαϊὰ δ' ἔλαμψε, καὶ δακρῦόμεν.
 Προσέρχεται δ' ἡ παρθένος πρὸς τὴν φλόγα
 Ἄσσον γοοῦσ', ὥστ' ἐμπεσεῖν κίνδυνος ἦν
- 105 Τότ' ἔρωτα δηλῶν οὐμὸς εἶδος ἀνάλλεται,
 Περιπλέκεται τε προσδραμών τὴν παρθένον
 Ὡ Γλυκέριον, τί δράς σύ; τί σ' ὀλέσαι θέλεις;
 Ἡ δ', ὡς ποιοῦσιν οἱ πάλαι φιλούμενοι,
 Κλαίονσα πρὸς τὸν Πάμφιλον προσκλίνεται.
- 110 Σωσ. Τί γῆς; Σίμ. Χολωθεῖς κάγανακτιῶν, Σωσία,
 Ἐπανήλθον, ἀλλ' οὐκ ἀντίκ' ἐμεμψάμην ὁμως.
 Τί ἔδρασα μεμπτόν, εἶπεν ἄν, τότ', ὦ πάτερ;

- Ἐς πῦρ ἐπέσχον μὴ σαλέσθαι τὴν κόρην,
 Ἐσωσά τ' αὐτήν. οὐκ ἐχρῆν οὕτως με δοῶν;
- 115 Σωσ. Εὐ τὸν γὰρ ἀρήξαντ' εἰ θέλοις κακῶς λέγειν,
 Τί τὸν γε βλάψαντ' ἂν ποιήσεις κακόν;
- Σίμ. Τῇ δ' ὕστεραία πρὸς ἐμὲ προστρέχει Χρέμης,
 Βοῶν, παφλάζων τὸν σὸν νῖον οἶδα νῦν
 Κεῖνη γυναικὶ τῇ ξένη διαχωόμενον.
- 120 Ἀπόφρημ' ἔγωγε σφόδρα, κἀνυλέγει Χρέμης.
 Χόλω δ' ἀπήειν, ὡς ἐκείνου τὴν κόρην
 Ἄρνονμένον τῷ Παμφίλω. Σωσ. Τί οὖν τότε
 Εἶπας τὸν νῖον; Σίμ. Οὐδὲν ἐκείνον μέμφομαι.
- Σωσ. Τί νοῶν; Σίμ. Σὺ τῷδ' ἔθγκας αὐτὸς τῷ βίῳ,
 125 Πάτερ, τελευτήν' ἐν βραχεῖ δ' ἀλλάξομαι
 Ἄπαντα ταῦτα νῦν γε τέρπεσθαί μ' ἔα.
- Σωσ. Πότ' οὖν σὺ μέμψη Πάμφιλον δίκαιά γε;
 Σίμ. Χρὴ προσδοκᾶν νῦν, εἰ γαρ εἶν τὴν παρθένον
 Λί' ἔρωι ἐκείνης τῆς ξένης ἀρνήσεται.
- 130 Ἐγνοῶ δ' αὐτὸν ὧδ' ἔλειν πλάσας γάμον
 Ψευδῆ, τί δράσει προσδοκῶν, ἄρνονμένῳ
 Σφόδρ' ἐμβοῆσαι. Κἂν τι τεχνᾶσθαι θέλῃ
 Ὁ Λακός, ἐχρεῖ πάντ' ἐν οὐδέοντι νῦν.
 Ἄπαντα γὰρ τὸ τρίμμα κινήσει λίθον
- 135 Ἐκείνο, μᾶλλον ἔμεγε λυμανούμενος,
 Ἡ Παμφίλω χαριούμενος. Σωσ. Τί δὴ; Σίμ. Κακός
 Φρονεῖ κάκιστα. Τοῦτον ἦν εὖρω τὸ νῦν — —
 Τί χρὴ με δηλοῦν πλέοσιν; ἦν δ', ὃ γλίχομαι,
 Τοῦ πατρὸς ἀκούση Πάμφιλος, λοιπὸς Χρέμης,
- 140 Ὅν χρὴ μαλάσσειν κοῦκ ἀποιεύζεσθαι δοκῶ.
 Σὸν δ' ἔστι, τοῦτον τὸν γάμον πλάσσειν σοφῶς
 Ἐκπλησσε Λακὸν κἀπιτήρει Πάμφιλον,
 Τί δρά, τί Λακῶ παιπαίλημα συγκυκῶ.
 Σωσ. Ἄλλ' εἰσώμεν φρονιῶ. Σίμ. Προβήθι σύ.

I. 2.

Σίμων, Λακός.

- Σίμ. Τὸν νῖον οἶδα τὴν κόρην ἀποστειγεῖν
 Οὕτως ἐφροβήθη Λακός ἄρι, τὸν γάμον
 Κλύων ἔσεσθαι νῦν. Θύρας δ' ἐξέρχεται.
- Λακ. Ἐθαύμασ' εἰ τόδ' εὐ πεσεῖται, καὶ Σίμωνος τὴν αἰ
 5 Σφοδρῶς ἔδεισ' εὐθυμίαν,

- Ὅς τὸν Χρέμητα τὴν κόρην ἡμῖν ἀπαρνεῖσθαι κλύων
 Οὐδεπώποί' οὐδέν' εἶπε σήμερον σκληρόν τινα.
- Σ. Ἄλλὰ δράσει νῦν γε, μιὰρὲ, κἀπὶ τῷ σῶ βλάμματι.
- Α. Τοῦτ' ἠθέλησε, ψευδέσιν χαροῖσιν ἡμᾶς καὶ δόλοισι
 10 Εἰς ἐλπίδ' ὑπάγειν, εἶτα δ' ἐξαίρνης ἐλεῖν κεχηρότας,
 Ὡς μὴ τέχναισι τυρβάσαι χρόνος δοθείη τὸν γάμον.
 Ἄσιτιος! Σίμ' ὦ τοῦ τρίμματος! Λακ. Τὸν δεσπότην οὐκ εἰδόμην.
- Σ. ὦ Λακὲ, δεῦρο. Α. Τί δ' ἐθέλει; Σ. Τί φῆς; Α. Τί εἶπον; Σ. Ἄγνοεῖς;
 Τὸν Πάμφιλον θουλλοῦσ' ἐρῶν. Λακ. Ἡ τοῦτο τῷ δήμῳ μέλει!
- 15 Σ. Ἄκροσ', μιὰροῦταί; Λακ. Ἄκροῶμαι, δέσποτ'. Σίμ. Εἶεν, νῦν ἐῷ
 Ἄ"δρασε πρόσθεν Πάμφιλος μωρότερό'. Ἄπαντ' ἀφήσω.
 Νεανιεύ εσθαι τέως ἐξῆν ἐλευθεριώτατα.
 Νῦν δ' ἦθος ἦδε καὶ βίον πάγκαινον ἡμέρα φέρει.
- Ὡσὶ' ἀξιῷ καὶ, Λακὲ, δέομαί σου, γενέσθω νῦν ἀνῆρ.
- 20 Α. Τί φῆς; Σίμ. Ἐρῶντες πάντες, ὡς φασι, στεγνοῦσι τὸν γάμον.
 Α. Φασὶν γε. Σίμ. Κἂν τις τῶν νέων χοῆται κακῷ διδασκάλῳ,
 Ψυχῆς νοσοῦσης παιδικῶς βδελύσσεται τὰ φάρμακα.
 Α. Οὐκ οἶδα, τί νοεῖς. Σ. Ἄγνοεῖς; Α. Λακὸς γὰρ εἰμ', οὐκ Οἰδίπους.
 Σ. Καὶ μὴν ἐμ' ἐδ'δυρόημονεῖν θέλεις τὰ λοιπὰ. Α. Καὶ μάλα.
- 25 Σ. Ἦν σήμερόν σε, Λακὲ, πως τεχνώμενον
 Εὔρω, γάμονος ὡς τοῦσδε κωλύης δόλοισι,
 Ἴνα πᾶσι δεΐξης, παιπιάλημα ποῖον εἶ,
 Μένει σε μαστιγώσεως ἄθλον τε κῆρα τῆς μύλης.
- 30 Ἐφ' ᾧ τέ σ' ἐκλύειν τότ' ἦν ἔγωγ' ὑπέλθω ἰαντὶ σοῦ.
 Κάτοισθα, Λακὲ, νῦν σαφῶς, ἢ χρὴ σαφέστερον λέγειν;
 Α. Σαφέσιαι' ἐδ'δυρόημονεῖσαι' εἶπας, οὐδὲ δελφικῶς.
 Σ. Ἐν οἷς ἀπατησαί μ' ἂν θέλῃς ἄλλοις, φέρομι ἕξον ἄν.
 Α. ὦ δέσποτ', εὐφήμησον! Σίμ. ὦ πονηρὲ, καίεργλῆς ἐμοῦ.
 Ἄλλ' ὦδ' ἀπαυδῶ, σήμερόν γε μηδὲν ἐγκύκα κακόν.

I. 3.

Λακός.

- Α. Ἄλλ' οὐκ ἀνητέον τὰ νῦν, οὐ μελλονικαιτέον
 Οἷον Σίμων νῦν περὶ γάμων τε καὶ μυλῶν ἐξέβλυσει'
 Ἡ γὰρ ἀπολείεται κείνος ἢ καὶ Λακός, ἦν γε μὴ κρατῶ.
- 5 Τί οὖν; ἀκόνω τοῦ γέροντος ἢ τιζουρῶ Πάμφιλῳ;
 Οὗτος θανεῖται, μὴ γ' ἐμοῦ τι δρωῖντος, ἐγὼ δ', εἰάν τι δρῶ.
 Ἄλλ' ἐστὶ ἀπατῶν Σίμωνα; Χαλεπόν, νῆ Αἰ' ἐρῶν γὰρ Πάμφιλον
 Ἦκουσεν ἤδη, κἀπιτηρεῖ νῦν με μὴ ἕαμῳ τέχνας.

- Ἀπολεῖ μ' ὑπ' ὀργῆς θροῦντά μ' εὐρών ἢ μόνον περ ὑπνοροῶν 01
 Ἀναίτιον δ' ἢ σ' αἴτιον ῥίψει καθ' Αἰδου τῆς μύλης.
 Καὶ δ' ἄλλο κακὸν νῶν ἢ γὰρ Ἀνδρία, γυνή 10
 Εἴτ' ἔσθ' ἑταίρα, γυνὴ ἀπο Παμφίλου κνεῖ.
 Καὶ μὴν ἀκούσαθ', ὡς ἔχει τολμηρίας,
 Μαινόμενος ὀρθῶς, οὐχ ἀπλῶς ἐρωμανῶν 15
 Ὅτι ἂν τέκη Γλυκέριον, ἀνελέσθαι θέλει.
 Πρὸς δ' ἄλλο ψεῦδος ἐπλασάτην ἐρωτικῶς, II 15
 Εἶναι Γλυκέριον Ἀιτικὴν πολίτιδα.
 Γέρον ποι' ἔμπορός τις ἦν, Ἀνδρου πέλας
 Ὅς ἔαξε τὴν ναῦν κατ' ἀπέθανε. Χρυσίδος 20
 Πατρὸς Γλυκερίον, φασί, παῖδ' ἐδέξατο.
 Ἀἴρος, οὐδ' ἔγωγε πιστεύω, δοκεῖ δ' αὐτοῖν σοφόν. 20
 Ἐξέροχεται δὲ Μυσίς. Εἰς ἀγορὰν ἐγὼ
 Ἄπειμ' ἐρῶν τῷ Παμφίλῳ ἰάδ' ἄπαντα, πρὶν Σίμων' ἰδῆ. 25

I. 4.

Μυσίς.

- M. Ἀρχυλῆς, πάλαι σ' ἀκήκοα Ἀεσβίαν κέλη καλεῖν.
 Ἔσα γοῦν μεθυσοχάρυβδις Ἀεσβία, τόλμης πλέα, 30
 Οὐδὲν ἀξία γυναικὸς πρωτοτόκου γε φροντίσαι
 Ἄλλ' ὁμῶς καλεῖν κελεύεις! Τοῖδε γράος τοῦ θράσσους!
 Αἰὰ τί; συμπτώας γὰρ ἔστι. Θεοὶ, ποιήσαι εὐτοκον 5
 Τῆν κόρην καὶ Ἀεσβίας κίνδυνος εἰς ἄλλας ἵτω.
 Τί δῆτ' ἀλύει Πάμφιλος; Ἀέδοικα μὴ τι μεῖζον ἦ;
 Τηρητέος δ' ὅπως ἀκούσω τί κακὸν ἡμῖν ἐνέπεσεν. 35

I. 5.

Πάμφιλος. Μυσίς.

- II. Τοῦτο τοῦργον οὐχὶ βάρβαρον; τοιαῦτα δοῶ πατῆρ;
 M. Τί γὰρ ἂν εἶη; Πα. Νῆ θεοὺς ἄπαντας, οὐχ ὕβρις τόδε;
 Ἔδοξε δοῦναι σήμερον γυναικῶ μοι! κοῦ χοῦν, πάτερ,
 Προειδέναι με τοῦτο, κοῦ πρὶν μοί σε δηλώσαι τόδε;
 M. Ὡ σχετλία γῶ, τί κλύω;
 II. Τί Χρέμης; ὅς πρὶν γυναικᾶ τὴν θύγατ' ἠρήσατο.
 Παμφίλῳ δώσειν, ἰδὼν ἐμ' ἀλλαγέντ', ἀλλάσσειαι.
 Οὕτως μόνον σπεύδει τόδ' ὡς τῆς Ἀνδρίας με χωριεῖ
 Τὸ δ' εἰ γένοιτ', ὄλωκ' ἐγώ. 5

- 10 *Τους Ὀλυμπίους ἅπαντας ὦδε μισεῖν Πάμφιλον!*
Νῆ θεῶν τε πίσυν καὶ βροτιῶν.
Οὐδέτη Χρέμητος ἔσσι ξυγγένειαν ἐκφυγεῖν;
Πλειστάκις μου κατεφρόνησεν ἐπιὸς ὄμην ἀρκύων
Ἐστάναι κἄτ' αὐθις αἰρεῖταιί με γαμβρόν! τί φρονῶν;
- 15 *Ἄσχος ἐκτρέφει κόρης υ, κἄτα προσκολλῶσ' ἐμοί,*
Ἄσχοι στυγοῦσι πάντες ὄλλοι. Μ. Καρδία τέθνηκέ μοι.
- 20 *Π. Πῶς γὰρ, Σίμων ἄ' ὄρασε, φῶ;*
Πατέρα καταμελεῖν μεγίστου πράγματος, τοῦμοῦ γάμου!
Ἐν ἀγορᾷ μ' ὡς εἶδεν ἄρι, σήμερον γαμεῖς, ἔφη,
Οἴκαδ' ἔλθε. Τοῦτ' ἔδοξ' ἀπελθε κἀπάγχου, φάναι.
Οὐδενωθεῖς αὐτίκ', οὐδὲν ἤμ' ἀποκρίνομαι μικρόν,
Οὐδὲ πρόφασις ἤλθεν ἐς νοῦν οὐδὲ ληρωδεσπιάτη.
Τί δ' ἐποίησ' ἄν καὶ προειδώς, ἦν τις ἐπέρηταιί με νῦν;
Ἄλλ' ἔδρασ' ἄν πᾶν ὅπως μὴ τοῦτο δοῶ. Τί πρότα δοῶ;
- 25 *Φρονίσαι γὰρ νῦν τοσαύταις περιπολοῦμαι σχετικίως*
Ἄξιμα τοῦ συγεροῦ γάμου με Γλυκερίου τ' ἔρωσ ἔχει,
Κατελεῶ τ' αὐτήν, Σίμονα δ', ἡπιώτατον τὸ πρῖν,
Οὐκ ἄν αἰδοίμην δικαίως; Τοῦτιον ὀργαίνω τὸ νῦν;
Τί δραστήον μοι; Μ. Φεῦ, δέδοικα ταῦτα ποῖ δὴ τρέπεται.
- 30 *Ἄλλὰ νῦν χρὴ τόνδε πρὸς Γλυκερίου ἢ πρὸς ἐμὲ λέγειν.*
Ἔως γὰρ ἀπορεῖ, ῥᾷσιά πως ἐτέρωσε τὸν θυμὸν στρέφω.
- Π. Τίς ἔσθ' ὁ φωνῶν; Χαῖρε, Μυσί. Μ. Χαῖρε. Π. Μυσί, πῶς ἔχει;*
Μ. Ἄλγεῖ κνοῦσα, πρὸς δὲ καὶ δεδιῖτα τοῦτ' ἐκπλήττεται,
Ἄσχοι προεῖπεν ἡμέραν ἐς τήνδε τὸν γάμον Σίμων,
- 35 *Μὴ καταλίπης ἐ. Π. Μήποτ' ὦδε Πάμφιλος*
Κακὸς γενέσθω! Πῶς ἀπειτᾶν δύνατό τις
Γυναῖκ' ἄν, ἢ βίον τε καὶ ψυχὴν ὅλην
Ἐδωκε τάνδρῳ, γνησίως ἐρωμένην;
Ἄγνην ἴδοιμ' ἄν κακῆς καλῆς παιδεύσεως
- 40 *Οὔσαν διαφθαρεῖσαν ἐκ πενίας ἐγώ;*
Οὐπώποτ' εἰάσω. Μ. Τὰ κατὰ σ' οὐ δέδοικά πως
Ἄλλ' ἦν ἀπειλῆ σοι Σίμων — — Π. Δειλὸν με σὺ
Δοκεῖς νομίζειν, ἄχαριν, ὠμόν, βίρβαρον.
Οὐκ ἄν συνουσία τε φιλιότη κόρης
- 45 *Αἰδώς τε ποιῆσαι με πιστὸν οὐτ' ἔρωσ;*
- Μ. Ἐν οἶδα, τῆς σῆς πίστεως ἔστ' ἀξία.*
Π. Ἐσομαι τοιοῦτος. Μυσί, Μυσί, καρδία
Ἐν τῆσ' ἔτι ζῆ Χρυσίδος παραίνεσις
Περὶ τῆς κόρης. Θνήσκουσα μ' εἰσκαλεῖ σχεδόν.

- Εἰσῆλθον, ἡμεῖς ἐξέβηθ'. Οὕτως λέγει. 50
 Ὡ Πάμφιλ', ὄρας γὰρ τὴν νεότητά τῆς κόρης,
 Ὅρας τὸ κάλλος, οὐδὲ τοῦτό γ' ἀγνοεῖς,
 Χρησθαί νιν ἀγῶς ἔστιν ἢ κερδητικῶς.
 Σὲ νῦν ἰκετεύω τῆσδε πρὸς τῆς δεξιᾶς,
 Πρὸς πίστεως καὶ Γλυκερίου μονώσεως, 55
 Μήποτε λιπεῖν νιν, κειμένην ἐν σοὶ μόνη
 Εἰ γὰρ πεφίληκά σ' ὡς ἀδελφὸν γνήσιον,
 Εἰ Γλυκερίον πάντων σ' αἰεὶ προσέλειτο,
 Ψυχὴν τέ σοι διδοῦσα καὶ τὸ σῶμ' ὅλον
 Τίθηνί σ' ἄνδρα, παιτέρ', ἐπίτροπον, φίλον, 60
 Καὶ σοὶ μελέτω τὰ χρέμαθ' ὅσα λελείπεται.
 Τὴν δ' ἐς χέρας δίδωσί μοι, καὶ ἀπέθανεν.
 Ἐδεξάμην, μενῶ τε πιστός. Μ. Ἐλπομαι.
 II. Τί δέ νιν λέλοιπας; Μ. Ὡς καλῶ μαιεύτριαν. II. Λόγῳ νυν
 Κάλει, γάμον τε τόνδε νιν κρύψον σοφώτατ'. Μ. Εὐ φῆς. 65

III. 1.

Χαρῖνος. Βυβήθιας. Πάμφιλος.

- X. Τί σὺ λέγεις; Φῆς σήμερον τῷ Πάμφιλῳ κείνῃν γαμεῖσθαι;
 B. Σήμερον. X. Πῶς οἶσθα; B. Λακὸς εἶπεν ἄρτι. X. φεῦ πάθους!
 Ἦσπαιρον ὡς ἦδ' ἐλπίσιν τε καὶ φόβοις ἢ καρδία,
 Οὕτως σιερεῖσά γ' ἐλπίδος πέπτοκεν ἡμιθνήσ χαμαί.
 B. Ὡ Χαρῖνε, λίσσομαί σ', ἄκουσον ὧν θέλεις ἀμαρτιῶν 5
 Ἐθέλ' ἂ δυναιά γ' ἔστιν. X. Οὐδὲν ἀντὶ τῆς Φιλονμένης.
 Βοῦλόμαι. B. Λῶον δ' ἂν εἶη, τοῦθ' ἐρωτος ἀπαλλαγῆναι,
 Ἦ μόνον λαλεῖν, ἐρωτα τὸν σὸν ἂ' ναφλέγει πάλιν.
 X. Ἀπαντες εὐρωστοῦντες ἄλλοις ἤῃσιν συμβουλεύομεν.
 Ἄλλως ἂν ἔλεγες, ὧν ἐγώ. B. Θυμῷ φέπον. X. Τὸν Πάμφιλον 10
 Ὅρω. Λίθον νῦν πάντα κινεῖν κρεῖσσον ἢ θνήσκειν. B. Τί δοῦ;
 X. Αὐτὸν ἰκετεύσω κοῦκ ἀποκρύψω πῶς Φιλονμένης ἐρῶ.
 Οἶμαι, τόδ' ἐφρανεῖ με, πρὶν γαμεῖν εἶ' ἐπιμένων τί πο.
 Ἐλπίς δέ τις φανήσεται. B. Αἴρησι. Τίς ἐλπίς; X. Βυβήθια,
 Τί σοι δοκεῖ; προσίτω πρὸς αὐτὸν; B. Προσίδι τείξῃ τοῦτό γε, 15
 Χαρῖνε μοιχὸν τῇ κόρῃ σ' εἰτοιμον ὄντι οἰήσεται.
 X. Ἐς κόρακας, κάμιστ', ἀπερῆδε, τοιάδ' ὑπονοῶν ἄγη.

- Π. Ορῶ Χαρίτων. Χαῖρε. X. Χαῖρε, Πάμφιλε.
 Σοὶ προσέρομαι δεόμενος ἐλπίδος, σωτηρίας.
 20 Π. Οὐτ' ἔχω γωγ' ἐλπίδ' αὐτὸς οὔτε τινὰ σωτηρίαν.
 Τί δὲ δέη; X. Φιλονμένην γαμεῖς σὺ; Π. Φασί. X. Πάμφιλε,
 Ἦν ποιῆς, τὸν ἑταῖρον ὄψει τόνδε λοίσθιον. Π. Τί δή;
 X. Λέδια δηλοῦν. Βυθῆα, σὺ δ' εἶπ'. B. Ἐγὼ λέγω; Π. Τί δή;
 B. Ἦν γαμεῖς σὺ, τῆσδ' ἐρεῖ Χαρίνος. Π. Οὐκ ἔμοι φρονεῖ
 25 Τάντιά. Τοῦτο δ' εἶπὼν ἦλθεσ πρὸς νῦν εἰς ὀμιλίαν;
 X. Οὔποτ' ἦλθον. Π. Ὡς ἂν ἦσθην! X. Ἀλλὰ πρὸς φιλίας τε σῆς
 Πίστειός τε λίσσομαί σε, μὴ γάμει. Π. Μέλει γ' ἐμοί.
 X. Ἦν δ' ἀδύνατον ἦ, γάμον τε τοῦτον ἀγαπᾷς — Π. Τουτοσί!
 X. Ἀλλ' ὀκνησον ἐκτελεῖν, ἕως ἀπίω ποι, μὴ παρῶ.
 30 Π. Ὡ Χαρίν', ἄκουσον οὐ γενναῖον εἶη, νῆ Δέ, ἂν,
 Μὴ τι δρωῖνά σ' εὖ, χάριν τιν' εἶδ' ἀπαιεῖν τὸν φίλον.
 Τὸν γάμον στυγῶ γὼ μᾶλλον ἢ σὺ γλίχη τῆς κόρης.
 X. Ζωπυρεῖς μ', ὦ φίλιταί. Π. Εἰ νῦν δόλον ἔχεις ἢ Βυθῆας
 Οἶδε τέχνην, πάντα κινεῖτ' ὡς λάβης Φιλονμένην.
 35 Μὴ λαβεῖν ἐμοὶ μελήσει. X. Γλυκίτατ' εἶπας. Π. Καίριος
 Λακός, εὐβουλότατος ὢν, προσέρομαι. X. Σὺ, Βυθῆα,
 Εἶχες ἄλλ' ἢ παγκάκας παραινέσεις; ἄπιθ'. B. Ἡδέως.

II. 2.

Λακός. Χαρίνος. Πάμφιλος.

- A. Νῆ θεοὺς χρυσοῦς, ἀγαθὸν φέρω τι ποῖον; ποῦ 'σσι δὴ
 Πάμφιλος; τὸ δεῖμα γὰρ θείας χαρᾶς ἀλλάζομεν.
 X. Ἦδεταί τι ζεῖνος. Π. Ὡς κενῶς! τὰδ' οὐκ ἤκουσέ πο.
 A. Ἦν γάρ, οἶμα, νῦν κλίη τὸν γάμον ἔτοιμον, πανταχοῦ —
 5 X. Ἦ κλύεις ἄσθ' εἶπεν; A. ἔκρους, οἶδ, ἐμὲ ζητήσεται.
 Ἀλλὰ ποῦ 'στι; ποῦ νῦν εὐρω πρώτ'; X. Ἐρωτήσεις ποτέ;
 A. Οἶδα νῦν. Π. Ὡ Λακὲ, μείνον. A. Τίς καλεῖ μ'; ὦ Πάμφιλε,
 Σὲ γὰρ ἐρευνῶ. Καί, Χαρίνε, χαῖρε καίριος πάρεαι.
 Π. Λάκ', ὄλωλ'. A. Οὐκ, ἀλλ' ἄκουσον. Π. Ἀλλ' ὄλωλ'. A. Οἶδ', οἶδα πᾶν.
 10 X. Ὁ δ' ἐμὸς, ἴσθ', ἔστηκεν ἀκμῆς βίος ἐπὶ ξυροῦ. A. Φρονῶ.
 Π. Σήμερόν μ' — A. Οἶδ', οἶδ'. Π. ἀναγκάζει γαμεῖν — A. Μὴ φληνάφα.
 Σὺ στυγείς γαμεῖν, σὺν ζιτιᾶς. X. Πᾶν κατειδέναι δοκεῖς.
 Π. Οἶδε τὸν κίνδυνον. A. Οὐδείς ἐσσι κίνδυνος γάμον.
 Π. Ἀλλ' ἰκτερεύω, τοῦδε λῦσον τοῦ φόβου τέχριστά με.
 15 A. Ὡδε λίσσω τὴν θύγατρ' οὐ σοὶ δίδωσιν ὁ Χρέμης.
 Π. Πόθεν — A. Ἄκουσον. Ἐπέλαβέν με σὺς πατήρ καὶ, σήμερον,

- Εἶπε, Πάμφιλος γαμῆ, καὶ πολλὰ καὶ ἄλλ', ἀρχήσιμα.
 Αὐτίκ' ἐκτρέχω σε θηρῶν ἐς ἀγορὰν, ἐρῶν τάδε.
 Οὐδέ σ' ἐρῶν ἐς τόπον τιν' ὑψίλοφον ἀνέρομαι,
 Περιβλέπω τε, κοῦδαμ' ἤσθα. Βυθύϊαν τύχη τινὶ 20
 Εἶδον, ἠρόμην, ὃ δ' ἠγνόει. Βαρῆος ἔστιν φέρων.
 Ἐπανίων δὲ τῷ λογισμῷ τῶδ' ἐρέπεσον καιρίως.
 Ὀλίγον ὠψώνηζεν' αὐτὸς σκυθρὸς ἑξαίφνης γάμος —
 Οὐ συνάδει ταῦτα. Π. Κᾶτα; Α. Πρὸς Χρέμητ' ἄσσω δρόμῳ.
 Ἐνθα σιωπῇ καὶ μόνωσις ἦν θύραθεν ἤδομαι. 25
 X. Εὐ λέγεις. Π. Τί λοιπὸν; Α. Ἐπιμένω μικρὸν τι, κοῦδένα.
 Εἶδον ἤκειν κοῦδέν' ἐξελεῖν γυναικῶν οὐδὲ γού.
 Κόσμος οὐδὲ θόρυβος οὐδεὶς. Εἰςέβλεψα. Π. Νῦν φρονῶ.
 Μέγα τι σημείον. Α. Συνάδει ταῦτα πάντα τῷ γάμῳ;
 Π. Οὐ νομίζω. Α. Τί σὺ νομίζεις; Οὐκ ἐπίστασαι σαφῶς. 30
 Ὡς τόδ' ὄντως ὄν νόμιζε. Καὶ Χρέμητος παῖδά τοι
 Εἶδον ἰχθύδιά τε λεπτιὰ καὶ λάχανον φέροντά τι.
 X. Τοῦ γόβου σὺ μ' ἐξέλυσας, Δακέ. Α. Πῶς; οὐκ οἶδ' ἐγώ.
 X. Ἄγνοεις; οὐ γὰρ δίδωσι Πάμφιλω Φιλουμένην.
 Α. Σοὶ δὲ δεῖ νιν, Πάμφιλω μὴ δόντα, δοῦναι; λῆρος εἶ. 35
 Ἀλλὰ πρόσθι, καὶ Χρέμητος λιπάρησον τοὺς φίλους.
 X. Εὐ παραινεῖς εἶμι, καίπερ ἐλπίδος ψευθεῖς αἶε.

II. 3.

Πάμφιλος. Δακός.

- Π. Τί σκοπεῖ δὴ πλαστολογήσας, τί προφασίζεσαι Σίμων;
 Α. Τόδε φρονεῖ νῦν, ὅτι Χρέμης σοι τὴν θύγατ' ἠρνήσατο,
 Εἰ γολωθείη, καλοῖτ' ἂν σκληραγωγὸς κᾶδιος
 Καὶ πρὸς αὐτοῦ πρῖν γὰρ ἐχρῆν, πῶς ἔχεις γάμων, σκοπεῖν.
 Ἐξ ὅτου δ' ἀπερθεῖς γαμῆν νιν, δεινὰ σ' αἰτιάσεται 5
 Καὶ τραγικῶς γε. Π. Πάντ' ἀνέξομαι. Α. Πατήρ ἐστιν Σίμων
 Χαλεπὸν ἔστι. Καὶ μόνη ξῆ Γλυζέριον τεργήσεται
 Ῥαδίως, ὡςτ' ἐμβαλεῖν ἐξ ἄστέος νιν. Π. Ἐμβαλεῖν;
 Α. Ἐξ Ἀθηνῶν. Π. Λρασιέον τί; Α. Λέγε γαμῆν νῦν. Π. Ἀλλὰ — Α. Τί;
 Π. Εἶπω τόδ'; Α. Ὁκνεῖς; Π. Οὐποθ' οὕτως — Α. Μὴ μανῆς! 10
 Π. Μὴ τοῦτο συμβούλευε. Α. Κερδανεῖς δὲ δρῶν.
 Π. Κείνης στερεῆναι, τῆδε προσαρτῆσθαι κόρη.
 Α. Ἄλλως ἔχει τοι ταῦτ' ἐρεῖ γὰρ σοι Σίμων,
 Γαμῆν σε θέλομ' ἂν σήμερον. Γαμῶ, πάτερ,
 Ἀποκρινεῖ. Τί μέμψεται; τὰ λῶστα γὰρ, 15

- Βουλεύματ' ἔχει πάντα τοῦτ' ἀζητούς.
 Κούδεις γέ τοι κίνδυνός ἔστιν οἶδαμεν,
 Χρέμματα τὴν θύγατρα μὴ δώσειν, σαφῶς.
 Χῶς πρὶν βίον σὺ, μὴ τι καινοουργῆ Σίμων.
 20 Τῷ παιρὶ βούλεσθαι λέγ', ὡς μεμψόμενος ὀργῆς ἐκπέση.
 Ὅ γὰρ δέδοικας, ῥᾶσι' ἀμυνῶ. Γυναῖκα γὰρ δώσει κακῶς
 Κλύοντί γ' οὐδείς· μᾶλλον ἂν ζητοῖ πένητ' ἢ Πάμφιλον,
 Λιαφθεροῦντ'. Ἀπεργάσει ἑάθνημον, ἡσυχίαν ἄγων.
 Ζητεῖ τιν' ἄλλην ἐν σχολῇ, κὰν τῷδε σώσει σ' ἢ Τύχη.
 25 Π. Ὡδ' οὖν νομίζεις; Α. Καὶ μάλ' οἶμαι. Π. Ποῖ με, Λακ', ἄγεις, ὄρα.
 Α. Μὴ δέδιθι! Π. Λοιάσω. Μὴ δ' ἄρ' ἴστω παῖδα Γλυκέριον τεκεῖν
 Θρέψειν ὑπεσχόμεν γὰρ. Α. Ὡ τολμηρό! Π. Πίσαν τήνδ' ἐμὲ
 Ἦνιθε καὶ δέδοκ' ἐγὼ τοῦ μὴ καταλείπεσθαι ποτε.
 Α. Μελήσομαι. Σίμων δ' ἰδὸν νῦν κρύπτει τὴν λύπην σαφῶς.

II. 4.

Σίμων. Λακός. Πάμφιλος.

- Σ. Σκοπιασίειόν μοι πῶς ἔχουσι τῶν τεχνῶν.
 Α. Ὅδὶ σ' ἀπερεῖν νῦν οἶεται σφοδρῶς γαμεῖν.
 Λόγον τιν' ἐξεύρηκεν ἐν ἐρήμῳ τόπῳ
 Τραγωδίας τε καταχέειν σον βούλεται,
 5 Ὡς τρυβάσων σε, Πάμφιλ'· ἀλλ' ἔχ' ἡσύχως.
 Π. Ἦν γοῦν δύνωμαι, Λακέ. Α. Πίστευσον τόδε·
 Οὐχ ἔν Σίμων σε δημάτιον ἐρεῖ μικρὸν
 Ἐν ἡμέρᾳ τῇδ', ἣν ὑπισχνῆ νῦν γαμεῖν.

II. 5.

Βρυχίας. Σίμων. Λακός. Πάμφιλος.

- Β. Ἐὰν Χαρίνος πάντα καὶ τηρεῖν μόνον
 Ἐκέλευσε πῶς ὁ Πάμφιλος χοῆται γάμφ.
 Ἰδοὺ, πάρεσι, πρὸς δὲ Λακός. Σκεπτέον.
 Σ. Ἄμφω πάρεσιον. Α. Νῦν σοφίας δεῖ. Σ. Πάμφιλε!
 5 Α. Ὡς οὐ προῖδων στρέφον πρὸς αὐτίον. Π. Ὡ πάτερ.
 Α. Καλῶς. Σ. Γαμεῖς, ὡς εἶπον ἤδη, σήμερον.
 Β. Νῦν δὴ δέδοικα, Πάμφιλος τί ἀντιρεῖ.
 Π. Οὐ τοῦτ' ἀπειθῆς οὐτ' ἐν ἄλλοις εἰμί. Β. Φεῦ!
 Α. Οὐ σιριβιλικιγῆ ἀντιεῖπε. Β. Τί δρᾷ Πάμφιλος;
 10 Σ. Τὸ σοι πρότερον δρᾷς, τήνδε μοι φέρων χάριν.

- A.* Εἴρηκ' ἀλλήθες; *B.* Ὡλεθ' ἡμῖν ἡ κόρη.
Σ. Νῦν ἔσθι, Πάμφιλ', ὡς, δεόν, μή σου δέη.
II. Ἐισεῖμι. *B.* Τίτι δὴ τῶν βροτιῶν πιστευτέον;
 Καλῶς ἐκεῖνο μὴν παροιμιάζεται
 Τὸ κέρδος ἀντιῶ πᾶς δίδωσιν, οὐ φίλω. 15
 Εὐμορφον οὖσαν ἄρτι τὴν Φιλονμένην
 Εἶδον, χολοῦσθαί τ' οὐ δύναμαι τῷ Παμφίλω,
 Εἰ περιπλέκειν νύκτωρ νιν αὐτὸς γλίχεται.
 Ἐρῶ Χαρίνῳ τὸ κακόν, ὡς μοι δῶ κακόν.

II. 6.

Δακός. Σίμων.

- A.* Ὁ τυφογέρον με διὰ τέχνην τιν' οἶεται
 Νῦν τῆδε μῆναι, προσδοκᾷ τ' ἀπάτην νέαν.
Σ. Τί εἶπε, Δακὲ, Πάμφιλος; *A.* Σοὶ πρὸς χάριν.
Σ. Οὐδὲν ἐδάκρυσεν! *A.* Οὐδέν. *Σ.* Ἀντιλακτιεῖν
 Ἐνόμισα. *A.* Παρὰ δόξαν γε τοῦτ' ἐθαύμασεν. 5
Σ. Δύνασαι λέγειν ἀληθές; *A.* Ἀλλὰ ἤσσι' ἐμοί.
Σ. Βαρύνεται τι τόνδ' ὁ Πάμφιλος γάμον,
 Διὰ τὴν παλαιὰν Γλυκερίου συνοσίαν;
A. Μὰ τὸν Δι', οὐδὲν, ἢ δὴν ἡμέρας, Σίμων,
 Ἡ δυσχερανεῖ τρεῖς, εἴγε — κᾶτα παύσεται. 10
 Αὐτὸς γὰρ ἦδη περὶ τόδ' ὀρθογνημονεῖ.
Σ. Καλῶς ποιοῖ γ' ἄν. *A.* Ὡς σὺ γ' εἶας, μειρίως
 Ἦρα, νέος φίς, καὶ κρύφ', αἰσχρὸς ἄσιτος
 Φεῖγῶν σοφώταθ', ὡς πρόπει τῷ παιδί σου
 Νῦν δ' αὖ γαμεῖν χρεὶ πρὸς τὸ γαμεῖν τὸν νοῦν τρέπει. 15
Σ. Ὑποσκυθρωπὸς, Δακ', ἐδόκει μοι Πάμφιλος.
A. Οὐδὲν διὰ τήνδ', ἀλλ' ἔσθ' ὃ σοὶ γ' ὀργίζεται.
Σ. Τί δή; *A.* Γελῶς ἄν. *Σ.* Εἰπόν. *A.* Οὐδέν. *Σ.* Οὐκ ἔρεῖς;
A. Φειδωλίαν σοι μέμφεται. *Σ.* Φειδῶ γ' ἐμοί;
A. Μάλιστα πάντων. Οὐ δέκ' ὀψωνεῖ δραχμῶν 20
 Τοῦτ' ἔστιν, νίῳ, φησιν, ἔστιαν γάμον;
 Τίν' ἡλικιωτῶν πρὸς τὸ δεῖπνον ἄν καλεῖν
 Καλῶς δυναίμην; Εἰ δ' ἔας παρῶρησά
 Χρησθᾶι, δικαίως τοῦτ' ἐπιτιμᾷ σοι. *Σ.* Φρονῶ.
A. Ἴδόν, πεπίστευκ'. *Σ.* Ἀλλὰ ταῦθ' ἐτοιμάσω. — 25
 Τί ὑπεσι καινόν; τί δὲ κνηῶ τὸ τρίμμα νῦν;
 Εἰ γὰρ τι ὑπεσιν, οὗτος ἀρχιτεκτονεῖ.

III. 1.

Μυσίς. Σίμων. Λακός. Λεσβία. Γλυκέριον.

- M. Ὁρθῶς ἔφησθα, Λεσβία, χοῦτως ἔχει
 Εὐθεῖν γυναικὶ πιστὸν ἄνδρ' οὐδέ τιον.
- Σ. Θεράπεινα Γλυκέριον ἔσιν. Α. Ἐτεόν; Σ. Οἶδ' ἐγώ.
- M. Ὁ δὲ Πάμφιλος — Σ. Τί φησιν; M. Ὁρχον ὤμοσεν.
- 5 Σ. Ἄ! Α. Μυσίς ἀγλωσσος, ζωφός εἰ γένοιθ' ὄδε!
- M. Τὸν παῖδ' ἐκέλευσε γὰρ τρέφειν. Σ. Τί ἀκήκοα;
 Νῆ τὸν Λ', ὄλωλ'. ἦν ἢδ' ἀληθόμυθος ἦ.
- A. Γενναῖον εἶπας ὄντα. M. Καὶ μάλιστα γε.
 Εἴριδι δὲ νῦν, μὴ σου δέη. Α. Πρόβηθί μου.
- 10 A. Πῶς παρατρέποιμ' ἂν τοῦτο; Σ. Τοῦτ' ἐτεῶς τί ἦν;
 Οὕτως ἄνονος; ἔξ ἄλλοφύλου; Τὰς τέχνας,
 Βερέσχεθος πρὶν ὦν, σάφ' οἶδα νῦν τέλος.
- A. Τί δὴ δίοιδε; Σ. Τοῦτο πρῶτον ἐπλάσεν,
 Ὅς ἀποσοβῆ Χρέμηθ', ὄδι, ψευδῆ τόκον.
- 15 Γ. Ἄρηξον, Ελλείθνια, σῶσον, λίσσομαι.
 Σ. Οὕτως τάχ'; ὡς γελοῖον! ὡς ἤκουσε γὰρ
 Τῆδ' ἐσιάναι με, ταχυτόκος μοι γίγνεται.
 Οὐκ εὐδιένειμας τοὺς χρόνους γε, Λάκ'. Α. Ἐγώ;
- Σ. Ἐχεις μαθητὰς νοθριῶντας. Α. Τί σὺ λέγεις;
- 20 Σ. Εἴ γ' ἀπρόοπτος δι' εἰμίμον γάμον τυδὸς
 Οὗτος ἐπέκειτό μοι, μ' ἂν εὐδ' ὀσιμάλισεν.
 Τῆν ναῦν ἔαζε· τὴν δ' ἐμὴν λιμὴν ἔχει.

III. 2.

Λεσβία. Σίμων. Λακός.

- A. Ἄπαντ', Ἀρχυλῆς, σήματ' εὐτοκα παρῆν οἱ,
 Ὅσ' εἶδον τεκουσῶν ἐγὼ παρθέτων εὐ.
 Τὸ πρῶτον δὲ λουιτρὸν παρὰσχεσ' τόθ' οἱ δὸς,
 Ἐδειξ' ἄσσα σοι νῦν, ὅσον πώματος χορῆ
- 5 Ἐπανήξω τάχ' αὐτή.
 Καλὸν Γλυκέριον παῖδα Παμφίλῳ ἔτεκεν.
 Φυλάσσει, ὦ θεοὶ, τὸν βίον γενναιοτάτῳ τῷ Παμφίλῳ,
 Ὅς τὴνδ' ἀρίστην ἦθος οὖσαν ἀδικον οὐδὲν ὑβρικεν.
- Σ. Τίς οὐκ ἂν οἰοίτ', οἶδεν ὅς σε, καὶ τόδ' εἶναι σόν; Α. Τί δὴ;
- 10 Σ. Οὐκ ἔνδον, ἄσσα τὴν τεκοῦσαν χορῆ ποιεῖν, προσείαξεν, οὐ

- Ἄλλ' ἐξιούσα τοῖς ἐνούσιν ἐξ ἀγνίας ἐμβοῆ.
 Καταφρονοῦμαι, Λακί, σοι τὰ πάντα; χούτως ὑπέλαβες
 Γερόντιόν μ' ἠλίθιον, ὥστε μηδὲ τεχνᾶσθαι τι δεῖν;
 Ἐκπῆγισαί τι γούν, ὅπως δοξῆς φοβείσθαι γούν ἐμέ.
- A. Νῦν ἀντὸς ἀντὸν ἐξαπαιῶ κοῦ Λακός. Σ. Εὐθύδημόνως 15
 Προεῖπον, ἠπέιλησά σοι, μὴ δρᾶν. Λέδοικας; Οὐδὲ γού.
 Τῷ μῶ τεκεῖν γούν τήνδε, πιστεύοιμί σοι;
- A. Ἄ, τοῦτ' ἀπαιῶ νιν! Χρὴ τί δρᾶν, ἔχω, Σίμων.
 Σ. Σιγᾶς; A. Ἀπιστεῖς; Οὐκ ἐγὼ ταύτας προεῖπόν σοι τέχνας;
 Σ. Προεῖπες; A. Ἦ ταύτας διαιδὲς τὰς προφάσεις; Σ. Γελᾶς ἐμέ. 20
 A. Ἐγὼ προήγγειλ', ὡ Σίμων' πῶς ὑπονοοῖς γὰρ σὺ γ' ἄν;
 Σ. Πῶς; εὐ σ' αἶ' εἰδὼς, Λακί. A. Τοῦμόν ἢ σὺ βούλευμ' ὑποποτεῖς;
 Σ. Οἶδ', οὐχ ὑποποτῶ. A. Λέσποι', οὐχ ἄλλος διαιδὲς μ', ὡς ὀρῶ.
 Σ. Οὐκ οἶδ' ἐγὼ σ'; A. Ἄλλ' ἄσσο' ἄν εἶπω σοι, νομίζεις ἀντίκα
 Ἦ προσκίασμ' ἢ κἀπάτην' τολμῶ σ' ἄρ' οὐδὲ μῦ λαλεῖν. 25
 Σ. Τόδ' ἐν κἀτοιδα, μηδεμίαν τεκεῖν γε τῆδ'. A. Ἀριστια
 Δαιδὲς ἄλλ' ὅμως ταχέως θύραζε παῖδ' οἴσουσί τοι.
 Προεῖπον ἦδη γούν, Σίμων, ὅπως προειδὼς εὐ σκοπῆς
 Μῆδ' ὕστερον κατηγορήσης τοῦδε ταρχιπέκτονος.
 Μῆ βίβην, εἰ μ' ὁ δεσπότης ἄπιστων οἶεται. 30
 Σ. Σὺ δὲ πόθεν τόδ' οἶσθ'; A. Ἀκούσας' καὶ συνάδει πολλά τοι.
 Ὡστε πιστεύειν μ' ὅσ' εἶπον. Πρῶτα προῦφασίζετο
 Ἦδε κτεῖν ἐκ Παμφίλου, καὶ ψευδὲς εἰρέθη τόδε.
 Νῦν, ἰδοῦσα τὸν γάμον σε σκευάσαι, τὴν Μυσίδα
 Ἀνίχ' ὡς τὴν μαῖαν οἴσουσάν τ' ἔπεμψε παιδίον. 35
 Οὐδ' ἄν, εἰ τὸν παῖδ' ὀρόφης μὴ σὺ, παῖτοι τὸν γάμον.
- Σ. Τί φῆς; νοήσας ταῦτα δῆ
 Κατασοφίζεσθαι, τί εὐθὺς οὐκ ἐδήλους Παμφίλω;
- A. Τίς νιν ἀπὸ τῆς Ἀνδρίας ἐχώρισ', εἰ μὴ γὰρ μόνος;
 Πάντες, ὡς ἐρωτόληπτος ἦν, κίευσμεν. Νῦν γαμεῖ! 40
 Τοῦτο, δέσποι', ἐπιτρέποις ἄν λῆστιά μοι; σὺ διατέλει
 Πάντα πρὸς τὸν γάμον ἐτοιμάζων' θεὸς ξυλλήψεται.
- Σ. Ἄλλὰ μᾶλλον εἰσιθ', ἐνθα μ' ὑπομένων, πονῶν ἄ χρῆ. —
 Οὐ τοί μ' ἐπίεις πάντα πιστεῦσαι τάδε,
 Οὐδ' ἐγγυώμην ἄν τὸ κίναδος τουτογί' 45
 Ἄλλ' οὐ μέλει μοι. Πάντα κέτι Παμφίλου
 Ἐν ὑποσχέσει δῆ. Νῦν δὲ παρὰ τοῦ γείτονος
 Τὴν θυγατέρ' αἰτεῖν Παμφίλω δοῦναι χρόνος
 Κἄν εὐστοχῶ, τίς τῆσδε κρείσσων ἡμέρα;
 Εἰ γὰρ τελεῖν, ἄσσο' ἄρτι γούν ὑπέσχετο, 50

ἽΟκνοί, δικαίως ἐξαναγκάσω βίη.

Ἴδοῦ, Χρέμης μοι καιρίως προσέρχεται.

III. 3.

Σίμων. Χρέμης.

- Σ. Χαίρειν Χρέμητα — Χ. Σοί, Σίμων, φέρω τι — Σ. Καγώ. Χ. Καιρίως
 Προσῆλθον ἐνιοί μοι, θύγατρα τὴν ἐμὴν οἱ Πάμφιλον
 Σήμερον ἄγεσθαί φασί σοῦ πάρ' εἰδέναι. Κεῖνοι, Σίμων,
 Ὡδ' ἀφρονοῦσιν, ἦ σύ; Σ. Παῦρ' ἄκουσον, εἴτ' εἴσει τὸ πᾶν.
- 5 Χ. Ἀκούσομαι, σὺ δ' εἰπέ μοι.
 Σ. Πάντων σε πρὸς θεῶν καὶ φιλότιτος τῆς πάλας,
 Ἦν παῖδες εἶχομέν τε κἄνδρες, ὦ Χρέμης,
 Πρὸς σῆς θυγατρὸς τῆς μόνης, πρὸς Παμφίλου,
 Ὅν νῦν δυνήσῃ σὺ μόνος ἐκσῶσαί γέ μοι,
- 10 Ἐμοὶ βοηθεῖν λίσσομαί σε τὸν γάμον,
 Ὅπως ξυνεθέμεθ', ἐκτελεῖν μ' εἶα. Χ. Σίμων,
 Παύου δεόμενος' οὐ δεήσεώς σε δεῖ.
 Ἄλλον νομίζεις ὄντα μ' ἢ πρὶν ὅτ' ἐδίδουν;
 Εἴ τοι ξυνοίσειν ἀμφοτέροις οἶε, φίλε,
- 15 Εἴεν, γαρμείτω' τοῦτο δ' ἀξιοῦν πρόπει,
 Εἰ μὴ ξυνοίσει, σ' ἀμφοτέρων ὄραν ἔχειν,
 Ὡς ὄντ' ἐκείνης παιτέρα, Παμφίλου δ' ἐμέ.
 Σ. Ἄλλ' οὐδὲν ἄλλο γ' ἀξιῶ σε δεῖν, Χρέμης'
 Οὐδ' ἂν δεοίμην τοῦτο, μὴ πρόσκαιρον ᾖ.
- 20 Χ. Τί φῆς; C. Χολοῦται Γλυκέριον τῷ Παμφίλῳ.
 Χ. Ἦκουσ'. C. Ἀπάξιν ἤλπισ' ὥστε τὸν νέον.
 Χ. Αἰρεῖς. C. Ἀληθεὶς εἶπον. Χ. Ἄλλ' οὕτως ἔχει
 Ἐρωμανῶν ὁ θυμὸς ἐστ' ἔρωσ νέος.
 C. Τοῦτ' αὐτὸ δεόμεναι κολύειν σε καιρίως,
- 25 Ἔως καιραπαύσῃ πᾶσαν ὕβρις ἂν ἠδονῆν,
 Πρὶν ἢ πανούργων τῶνδε πλασιὰ δάκρυα
 Τὸν ἐρωπιῶντα Πάμφιλον δουλοῖ πάλιν,
 Δός οἱ γυναῖκα. Τῷ συνοικεῖν, ὦ φίλε,
 Γενναϊότητος γευσάμενος ἅπαξ γάμον,
- 30 Ἐκδύσεται τάχ' ἐξ ἐταιρικῶν κακῶν.
 Χ. Ἦδ' ἔσπιν ἑλλπὶς κομφόρους. Τῆς Ἀνδρίας
 Οὐκ ἂν ἀπέχοιτο κείνος' οὐ τολμῶμ' ἐγώ.
 C. Πῶς οἶσθα, πρόσθεν οὐδὲ πειράσας, Χρέμης;
 Χ. Ἐν Καρὶ κινθνευτέ, οὐκ ἐν παρθένῳ.

- Σ. Ποῖόν τι κινδύνευμα νῦν γενήσεται; 35
 Εἰ γοῦν γένοιτο, — Ζεὺς ἀπερούχοι —, χάρισις.
 Ἦν δ' εὐτυχῶμεν, κερδανοῦμεν μυρία.
 Πρῶτον τὸν υἱόν, ὦ φίλ', ἐκσώσεις ἑμοῖ,
 Γαμβρόν σεαυτῷ κἀνδρ' ἔχεις Φιλονμένη.
- Χ. Ἄλλ' εἰ συνοίσειν τόδε δοκεῖ σοι Παμφίλῳ, 40
 Λάφρα δεόμενος, ὡς ἐμοῦ χαριουμένον.
- Σ. Ἄει μάλιστά σ', ὦ Χρέμης, ἔστερξ' ἐγώ.
- Χ. Ἀπορῶ δ' ἐκεῖνο; Σ. Τί σὺ λέγεις; Χ. Πόθεν κάτισθ' ἐρίξιν;
 Σ. Αὐτὸς κατεῖπε Λακός, ὃ βουλῶν μέτεστι πασῶν,
 Αὐτὸς δὲ συνεβούλευσε τὸν γάμον τελεῖν τάχιστα. 45
 Λοφῆ δ' ἄν, οἶε, Παμφίλον μὴ τὸν γάμον ποθοῦντιος;
 Αὐτοῦ δ' ἄκουσον, οἷ' ἔρεῖ. Παῖ, Λακὸν ἐκκάλει μοι.
 Ἴδόν, θύραξ' ἐξέρχεται.

III. 4.

Λακός. Σίμων. Χρέμης.

- Α. Ἦρός σ' ἦα. Σ. Νέον ἔχεις τι; 01
- Α. Τί οὐ προσάγεις τὴν παρθένον; δείλη πρόξις'. Σ. Ἀκούεις;
 Πάλαι δέδοικα τὰς τέχνας σου, Λακῆ, μὴ, φένας ὦν,
 Ὅ δραν φιλεῖ πᾶς οἰκείης, δελεάσμασιν μ' αἰρεῖν θέλης,
 Διὰ τὴν νόσον τοῦ Παμφίλου. Α. Τὸδ' ἐγὼ πανουργῶ; Σ. Τοῦτο δὴ 5
 Λείσας παρ' ἡμῶν, τοῦθ', ὃ νῦν, ἐρῶ, πόκρυψα. Α. Τὸ δὲ τί ἦν;
 Σ. Εἴσει σχεδὸν γὰρ πιστὸς ἦδη μοι δοκεῖς. Α. Ὅρξ' τέλος!
- Σ. Οὐκ ἦν εἰτοιμος ὁδε γάμος. Α. Τί φῆς σύ; Σ. Προῦφασίζομην,
 Ὡς πεῖραν ἡμῶν ληψόμενος. Α. Πείραν; Σ. Μάλισια. Α. Λέσποια,
 Οὔπω διεῖδον τουτογί. Πάντερον, Ἡράκλεις, σοφόν! 10
- Σ. Τὰ λοιπ' ἄκουσον. Οἴκαδ' ἐξπέμψας σε, καιρίως — Α. Τί δὴ;
 Ἀπολώλαμεν. Σ. Τῆδ' ἐντυχῶν, ὅσ' εἶπες ἄρα, Λακῆ, μοι,
 Ἐλεξα. Α. Φεῦ! Σ. Καὶ δεομένη μόγις δέδωκε τὴν κόρην.
- Α. Ὅλωλα. Σ. Τί σὺ φῆς; Α. Ἦδομαι μάλισθ'. Σ. Ἐτοιμος ἔσθ' ὁδε.
 Χ. Ἄλλ' οἴκαδ' ἀπιὼν σκενάσας ἀπαντὰ τ' ἐπανήξω τάχα. 15
- Σ. Νῦν ἀνιβολῶ σε, τοῦτον ἐξέπραξας ὅτι γάμον μόνος —
 Α. Μόνος γ' ἐγώ, μάλισια. Σ. Κρείσσω σπεῦδε Πάμφιλον ποιεῖν.
 Α. Λράσω προθύμως. Σ. Νῦν, ἕως ὀργίζεται, ἴσι ῥέδιον.
 Α. Ἔα πονεῖν με. Σ. Ποῦ ἴσι δ' ἀνδρός; Α. Ἐνδον ἔσται Πάμφιλος.
- Σ. Ἐίσειμι κἀντὸς τῷ νέφ' τάδ' ἀπαντ' ἐρῶ. Α. Ἦλώλα. 20
 Τί οὐ καὶ ὀρθὴν τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν μύλην ἀπέρχομαι;
 Πῶς γὰρ παρατοίμην ἂν εἴ Σίμωνά; Πᾶν τεύρεβακα.

20 Εψευσα τὸν γέροντα, τὸν νέον δ' ἐνέβαλον εἰς γάμον.
 Παρ' ἐλπίδ' ἐξέπραξα τοῦδε, κοῦ θέλοντος Παμφίλου.
 25 Ὡς εὐτεχνος, φεῦ! Καὶ κακὸν ἄν, εἴ χ' ἠσύχαζες, οὐδὲν ἦν.
 Ἐξέρχεται. Νῆ τοὺς θεοὺς,
 Ὅλωλα. Βάραθρον εἰ γένοιθ', ὡς εἰσαλοίμην εἰςθάως!

III. 5.

Πάμφιλος. Λακός.

- Π. Πού' σταν ἡ Χάρυβδις, ἢ μ' ἀπόλεσ'; Ἀλλὰ καὶ δικαίως
 Φημι τόδε παθεῖν· τί γὰρ νοθεύομαι χούτως ἀφραίνω,
 Ὅσ' ἐπιτρέπειν ὀλέθρου δουλικῶ ζῶην ἐμῆν;
 Κἀγὼ κίνω τὴν μοίριαν, ὃ δ' οὐχὶ καταπροίξεται.
- 5 Α. Σωθήσομαι τὰ λοιπὰ, τόνδ' εἰ διασύγοιμι Καίριαν.
 Π. Τί γὰρ δυνήσομαι λαλεῖν τῷ πατρὶ; Μὴ θέλειν γαμεῖν,
 Ὑποσχόμενος τὰντ' ἄρτι; Τόλμαν πόθεν ἔχοιμ' ἄν εἰσορᾶν;
 Ἀποῶ τί ποιῶ τὰμὰ νῦν. Α. Τί τε τόνδ', ὃ μοι πρῶτον μέλει.
 Ἐκπηνιῖσθαι φάς τι, τοῦτο διαφέρειν πειράσομαι.
- 10 Π. Ἄ. Α. Πάμφιλος μ' ἐώρακε. Π. Λεῦρ', ἄριστε, σοῖς βουλευμάσιν
 Ὅς μ' ἐμπεπόδικας πάντα. Α. Καί σ' ἐλευθερώσω. Π. Σὺ γάρ; Α. Ἐγώ.
 Π. Ὡς ἄρτι; Α. Αῶον, δέσποτ', ἐλπίζοιμ' ἄν. Π. Ὡ μιαιφώτατε,
 Σέ μ' αὐθι πιστεύειν θέλεις λύσειν, ὃς ἐνεκίνας τὸ πᾶν;
 Ὅς μ' ἐκ γαλήνης σήμερον κατέωσας εἰς τρικυμίαν;
- 15 Οὐ προεῖπον τόδε γενήσεσθαι; Α. Προεῖπες. Π. Ἄξιος
 Εἰ ἴνος; Α. Στανροῦ' ἄπνενῦσαι δ' εἶα με, καὶ τόδ' ἀκέσομαι.
 Π. Οὐδ' ἔχω χρόνον τοσοῦτον, Ἡράκλεις, ὡς ἄξιος
 Τόνδε κολάσαι! Νῦν γάρ ἐστι μᾶλλον εὐλαβητέον. (597.)